ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні

Період моніторингу:
з 31 жовтня по 30 листопада 2025 року

Випуск № 96
Грудень 2025

ІЕД

Шановні читачі!

Перед Вами черговий випуск Інформаційного бюлетеня «Моніторинг сприяння торгівлі в Україні», продукт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.

Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно стану реалізації митної реформи та впровадження заходів сприяння міжнародній торгівлі в Україні. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: customs@ier.kyiv.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності **4**

Експорт з України паливної та необробленої деревини тимчасово заборонили 4

Проєкти нормативно-правових актів **6**

Проєкт Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2026 – 2030 роки 6

Новини **7**

Оголошено конкурс на посаду Голови Держмитслужби України 7

Європейська Комісія оцінила результати виконання Україною переговорного Розділу 29 «Митний союз» 7

Експорт з України паливної та необробленої деревини тимчасово заборонили

Постанова Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2025 року № 1399 «Про внесення змін у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2024 р. № 1481»

З урахуванням складної ситуації в енергетичній системі України та необхідності забезпечення деревиною споживачів, а також належного функціонування системи життєзабезпечення й проходження опалювального сезону в умовах воєнного стану Уряд України запровадив фактичну заборону на експорт паливної деревини та необроблених лісоматеріалів. Рішення стосується:

- паливної деревини у вигляді колод, полін, сучків, хмизу, гілок або в аналогічних формах; тріски або стружок (коди УКТ ЗЕД 4401 11 00 00; 4401 12 00 00; 4401 21 00 00; 4401 22 10 00; 4401 22 90 00);
- необроблених лісоматеріалів (код УКТ ЗЕД 4403).

Заборона на експорт паливної деревини й необроблених лісоматеріалів реалізована шляхом запровадження ліцензування її експорту та встановлення нульової експортної квоти на зазначені товари. Наразі ця заборона діє до кінця 2025 року, але дуже ймовірно, що наведені обмеження будуть продовженні у 2026 році.

Джерело: https://salo.li/9480E01

Уряд вніс зміни до порядку створення та ведення реєстрів, а також здійснення митного контролю

Постанова Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1478 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань створення та ведення реєстрів, здійснення митного контролю та заходів офіційного контролю»

Постанова вносить зміни до низки урядових актів, що регулюють створення та ведення митних реєстрів, здійснення митного контролю та проведення заходів офіційного контролю. Зокрема, коригуються переліки оприлюднених даних, уточнюються процедури контролю окремих категорій товарів, а також запроваджується низка нових реєстрів, зокрема реєстр центральних (регіональних) сортувальних станцій.

Постановою

- вилучаються окремі набори відкритих даних Держмитслужби (зокрема дані про митну вартість товарів);
- перелік наборів відкритих даних доповнюється новими реєстрами: реєстром авторизованих економічних операторів, реєстром підприємств, що здійснюють різні види митної діяльності та реєстром центральних (регіональних) сортувальних станцій;
- уточнено формулювання щодо оприлюднення інформації про правопорушення;
- уточнено момент початку фото-, відеофіксації заходів митного контролю;
- внесено зміни до переліку товарів, що підлягають заходам офіційного контролю при ввезенні на митну територію України, зокрема щодо живої риби, провітамінів, вітамінів, імунологічних продуктів та діагностичних реагентів, що використовуються у ветеринарній медицині та тваринництві;
- конкретизовано порядок надання й оприлюднення знеособленої інформації у сфері митної справи;
- додано оприлюднення знеособлених текстів рішень, за результатами розгляду скарг;
- визначено порядок створення, ведення та функціонування реєстру центральних (регіональних) сортувальних станцій;
- встановлено джерела наповнення реєстру, права та обов'язки його утримувача.

Джерело: https://salo.li/4B3564D

Проєкт Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2026 – 2030 роки

Проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2026 – 2030 роки та затвердження операційного плану заходів з її реалізації»

Ініціатор: Міністерство фінансів України.

Дата публікації: 28 листопада 2025 року.

Міністерством фінансів України розроблено проєкт Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2026 - 2030 роки та операційний план заходів із його реалізації. Стратегія має стати керівним програмним документом у системі управління державними фінансами, зокрема в контексті приведення національного законодавства у відповідність до вимог та кращих практик ЄС.

Значна частина Стратегії присвячена й митним питанням.

Важлива мета Стратегії - розбудова передбачуваної та прогнозованої митної системи на основі практики ЄС, яка стимулює підвищення якості ведення зовнішньоекономічної діяльності, забезпечує баланс безпекової функції митниці та партнерських відносин із бізнесом, інтеграцію українських підприємств у міжнародні ланцюги постачання товарів.

Ключовими пріоритетами реформування в митній сфері в середньостроковій перспективі є:

- гармонізація митного законодавства України із законодавством ЄС;
- посилення антикорупційних заходів та підвищення довіри до митних органів;
- побудова сучасних, гнучких, надійних, сервісно орієнтованих інформаційно-комунікаційних систем;
- посилення інституційної стійкості та ефективності Держмитслужби, зокрема шляхом призначення Голови Держмитслужби, розбудови правоохоронної функції митних органів, запровадження системи ключових показників ефективності тощо;
- розвиток міжнародного митного співробітництва;
- заходи щодо підготовки митних ІТ-систем.
- Невід'ємною частиною проєкту Стратегії є операційний план заходів із її реалізації.

Наразі триває процес отримання коментарів та пропозицій до тексту стратегії. Відповідні зауваження та пропозиції можна надати до 8 грудня 2025 року в письмовій та/або електронній формі за адресою: Міністерство фінансів України, 04071, м. Київ, вул. Межигірська, 11, e-mail: strategy@minfin.gov.ua.

Джерело: https://salo.li/280300b

Оголошено конкурс на посаду Голови Державної митної служби України

10 листопада 2025 року Комісія з проведення конкурсу на посаду Голови Дермитслужби України офіційно оголосила про умови та строки проведення конкурсу на зайняття посади Голови Держмитслужби.

Особи, які бажають взяти участь у конкурсі мають подати повний пакет документів на адресу електронної пошти Комісії: konkurs.dmsu@gmail.com або в паперовому вигляді в скриньку Секретаріату Кабінету Міністрів України за адресою пров. Музейний, 12, м. Київ (зазначити на конверті «Конкурсній комісії ДМС»). Термін подачі документів завершується 10 грудня 2025 року включно.

Більш детальні вимоги та необхідний перелік документів розміщено за посиланням

https://salo.li/7635a33

Європейська Комісія оцінила результати виконання Україною переговорного Розділу 29 «Митний союз»

Європейська Комісія оцінила результати виконання Україною переговорного Розділу 29 «Митний союз», зазначивши, що з вересня 2024 року відбувся значний прогрес у стратегічних напрямах інтеграції до митного простору ЄС - від законодавчої гармонізації до посилення інституційної спроможності

Так, митна сфера отримала 4 із 5 можливих балів як за прогресом реформ, так і за рівнем підготовки до стандартів ЄС.

Серед головних стратегічних досягнень України ЄК зазначила про ухвалення Середньострокового плану заходів із досягнення цілей реформування митних органів у рамках реалізації Національної стратегії доходів до 2030 року та розробку проєкту нового Митного кодексу України, що узгоджує українське законодавство з Митним кодексом ЄС.

Окремо ЄК зазначила прогрес України в модернізації митних процедур. Зокрема, активне впровадження зобов'язань за Конвенцією про процедуру спільного транзиту і досягнення значного прогресу в оновленні ІТ-системи до останньої фази NCTS 6.

Схвальний відгук отримало і зростання кількості авторизованих економічних операторів (АЕО) до 100, тоді як у вересні 2024 року їх налічувалося лише 50. П'ять операторів отримали обидва статуси АЕО-Б і АЕО-С, що підсилює позиції України в переговорах про взаємне визнання цього статусу з ЄС.

Відзначено впровадження нової автоматизованої системи митного оформлення на всіх автомобільних пунктах пропуску, а також системи роботи з рішеннями митних органів еквівалентної європейській.

Також ЄК позитивно оцінила посилення інституційної спроможності митниці.

Поряд із цим, українська митниця все ще має потребу в наданні належних повноважень із здійснення оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування в справах про контрабанду товарів.

Серед рекомендацій для подальшого прогресу необхідно продовжити реалізацію Стратегічного плану цифровізації Держмитслужби та ухвалити новий Митний кодекс України.

Джерело: https://salo.li/7a3Bfe4

“Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” є продовженням випусків Щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, який готувався Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій з 2015 року в рамках проекту “Діалог зі сприяння торгівлі”, за фінансової підтримки Європейського Союзу та співфінансування Міжнародного фонду “Відродження”, а також проекту “Підтримка громадської Ініціативи “За чесну та прозору митницю”, який реалізовувався за підтримки Європейського союзу, Міжнародного фонду “Відродження” та ATLAS Network.

Запропонований інформаційний бюлетень є продовженням попередніх і публікується в рамках діяльності Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. Публікація складається з трьох частин (за наявності відповідних матеріалів):

- нормативно-правові акти, що набрали чинності
- проекти нормативно-правових актів
- новини

Ми розуміємо, що малому та середньому бізнесу не вистачає часу на проведення аналізу нового законодавства або можливих нормативних новацій. Також, значна кількість таких актів складна для розуміння пересічної людини. “Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” покликаний привернути увагу до цікавих подій, нововведень законодавства України або запланованих змін, що стосуються сфери спрощення процедур торгівлі, зокрема міжнародної торгівлі, митних та навколомитних питань, і можуть безпосередньо впливати на суб’єктів зовнішньоекономічної діяльності. Також у цих публікаціях ми будемо намагатися робити аналіз проектів нормативних актів із цієї тематики.

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) - міжнародно визнаний незалежний український аналітичний центр, заснований у 1999 році.

ІЕД займається аналізом проблем економічного розвитку, міжнародної торгівлі та ділового клімату (зокрема в секторі МСП), бере участь у розробці документів політики національного та регіонального рівня.

ІЕД регулярно випускає власний макроекономічний прогноз для України та бере участь у розробці консенсус-прогнозу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Команда соціологів ІЕД проводить регулярні опитування підприємств та експертів із метою оцінки ділового клімату та очікувань українського бізнесу. ІЕД успішно поєднує свою аналітичну діяльність з адвокацією змін та участю в громадському житті України. ІЕД співпрацює з центральними та місцевими органами влади, вітчизняними та закордонними аналітичними центрами, організаціями громадянського суспільства. Робота ІЕД фінансується за рахунок грантів, благодійних внесків та коштів технічної допомоги.

Застереження

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлений ІЕД і має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали щонайбільших зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. У разі використання обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.

Матеріал відображає позицію авторів і не обов’язково збігається з позицією Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.